

Családi kedvezmény érvényesítése során az alábbiakat érdemes tudni mielőtt a nyilatkozatot megteszi:

Eltartotti és jogosultsági minősítés:

Az eltartottak neve mellett a következő eltartotti minőséget jelölő kódok közül a megfelelőt kell szerepeltetni:

- „1” kód – Kedvezményezett eltartott (jellemzően születésétől érettségi vizsga megtételéig)
- „2” kód – Eltartott (jellemzően az a gyermek, aki még felsőfokú tanulmányokat folytat nappali tagozaton hallgatói minőségében, nem jár utána családi pótlék, nincs munkaviszonyban)
- „3” kód – Felváltva gondozott gyermek (válás után a bíróság ítélete alapján felváltva gondozott, 50-50 %-ban látják el a szülők a gyermek felügyeletét)
- „4” kód – Beteg gyermek (tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos személynek minősülő kedvezményezett eltartott)
- „5” – Felváltva gondozott beteg gyermek (válás után a bíróság ítélete alapján felváltva tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos személynek minősülő gondozott, 50-50 %-ban látják el a szülők a gyermek felügyeletét)
- „0” kód – Kedvezménybe nem számító

Akkor kell valakit kedvezménybe nem számítóként „0” kóddal szerepeltetni, ha az eredetileg adott nyilatkozatban őt eltartottként (2-es kód), vagy kedvezményezett eltartottként (1-es kód) tüntette fel, azonban olyan változás következik be az eltartotti minőségében (pl.: leérettségizik a gyermek és nem tanul tovább, gyermek munkaviszonyt létesít), mely alapján őt a családi kedvezmény szempontjából a jövőben nem kell figyelembe venni.

(A későbbiekben külön térünk majd ki arra, ha a gyermek továbbtanul, akkor Önnek milyen teendője van!)

Azért, hogy a munkáltatónak tudomása legyen a valós helyzetről, azaz a kérdéses gyermek milyen időponttól esik ki az eltartottak közül, a változás időpontját mindenképpen meg kell jelölni, valamint a kedvezményből kieső gyermeket is szerepeltetni kell „0” kóddal a módosított nyilatkozatban.

Az összes eltartott nevét, adóazonosító jelét meg kell adni, kivéve a magzatét, **adóazonosító jel nélkül a nyilatkozat érvénytelen**. Az eltartottak mellett meg kell jelölni, hogy adott eltartott után a nyilatkozatot adó magánszemély milyen jogcímen jogosult a kedvezmény érvényesítésére.

Jogosultsági jogcímek:

- „a” kód – Gyermek után családi pótlékra jogosult, vagy ilyen jogosulttal közös háztartásban élő házastárs
- „b” kód – Várandós nő vagy várandós nő közös háztartásban élő házastársa
- „c” kód – Családi pótlékra saját jogán jogosult, vagy ilyen jogosulttal közös háztartásban élő hozzátartozó (ideértve a gyermek szüleinek hozzátartozóit is)
- „d” kód – Rokkantsági járadékban részesülő vagy ilyen jogosulttal közös háztartásban élő hozzátartozó

Jellemző kód párok:

Típusok:	Eltartotti minőség	Jogosultság jogcíme
Egészséges kedvezményezett eltartott gyermek	1	a
Magzatra vonatkozóan	1	b
Gyermek után családi pótlékra nem jogosult, de másik eltartott családi pótlék összegének megállapításánál a gyermek létszámnál figyelembe vett gyermek	2	-
Felváltva gondozott kedvezményezett eltartott gyermek	3	a
Rokkantsági járadékban részesülő személy	1	d
Tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos kedvezményezett eltartott gyermek	4	a
Felváltva gondozott tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos kedvezményezett eltartott gyermek	5	a

Érvényesítés (egyedül/közösen):

Az adóelőleg megállapításakor a családi kedvezményt a jogosult házastársak, élettársak – az összeg vagy a kedvezményezett eltartottak számának felosztásával – közösen is igénybe vehetik. Ha a családi kedvezményre ugyanazon kedvezményezett eltartott után többen jogosultak, illetve, ha a családi kedvezményt közösen veszik igénybe, akkor a nyilatkozatot közösen kell megtenni.

Ha a családi kedvezményre többen jogosultak, mindenképpen közös nyilatkozatot kell tenni akkor is, ha a kedvezményt teljes egészében csak egyik jogosult érvényesíti. Vagyis például, ha Ön érvényesíti 2 gyermek után, a házastársa pedig egyik gyermekre sem érvényesít kedvezményt.

Mielőtt a nyilatkozatot leadná, a nyilatkozat II. Blokkját a kedvezményre jogosult házastársra vagy élettársra vonatkozó adatokkal is ki kell töltenie! A kedvezményt a bejegyzett élettársak is igénybe vehetik, ezért a házastárs kifejezés alatt a továbbiakban a bejegyzett élettársat is érteni kell.

Nem kell közös nyilatkozatot tenni, a felváltva gondozott gyermek vér szerinti szüleinek, mert ők a kedvezmény 50-50 százalékát a másik szülőtől függetlenül érvényesíthetik. Ha a rájuk eső kedvezményt jelenlegi házastárssal közösen érvényesíti, úgy természetesen közös nyilatkozatot kell tenni az új házastárssal.

Tehát azt, hogy egyedül kívánja érvényesíteni az adókedvezményt, csak abban az esetben jelölheti, ha valóban egyedülállóként igényli a kedvezményt!

Az adatok pontos és valós kitöltésére azért van szükség, mert a NAV ezen adatok alapján futtatja össze a jogosultságokat az év végi adóbevallásoknál, például ez alapján kapta vissza a 2021-es adóvisszatérítést is.

Ha a családi kedvezményt jogalap nélkül kéri, és így az adóbevallásában 10 ezer forintot meghaladó befizetési kötelezettsége keletkezik, akkor ennek 12 százalékát különbözeti-bírsággként kell megfizetni az adóhátralékkal együtt.

Csak akkor érvényesítheti a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény szerinti családi kedvezményt, ha azonos vagy hasonló **kedvezményt** ugyanarra az időszakra **másik államban nem vett és nem is vesz igénybe.**

Magasabb összegű családi kedvezmény érvényesíthetősége beteg gyermek után:

2023-tól a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személynek minősülő kedvezményezett eltartott után jogosultsági hónaponként a kedvezmény havi összege 66 670 forinttal emelt összegben vehető igénybe, így az említett gyermek után az eddigi kedvezmény összege adóba átszámítva 10 ezer forinttal emelkedik.

Tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy az, aki:

– tizennyolc évesnél fiatalabb, és a külön jogszabályban (5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet szerint: Kormányrendelet eléérése) meghatározott betegsége, illetve fogyatékosága miatt állandó vagy fokozott felügyeletre, gondozásra szorul,

– tizennyolc évesnél idősebb, és a tizennyolcadik életévének betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a tizennyolcadik életévének betöltése előtt sem haladja meg az 50%-os mértéket, és ez az állapot legalább egy éve tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll.

Például egy anya két kiskorú gyermeket nevel, akik közül az egyik súlyosan fogyatékos. A családi kedvezmény havi összege 333 330 forint, mert a gyermekek után személyenként havi 133 330 forint családi kedvezményt érvényesíthet és a beteg gyermek után még további 66 670 forintot.

Ezen plusz kedvezmény érvényesítéséhez a nyilatkozaton az eltartotti minőségnél „4”-es, felváltva gondozott gyermek esetében „5” kód jelölése szükséges!

Külföldi adóügyi illetőségű magánszemély adókedvezményre jogosultsága

A külföldi adóügyi illetőségű magánszemély a kedvezményt Magyarországon csak akkor érvényesítheti, ha az adóévben megszerzett összes jövedelmének 75 százaléka Magyarországon adózik.

Ha Ön külföldi adóügyi illetőségű magánszemély, a külföldi magánszemélyek kiegészítő nyilatkozatát is ki kell tölteni az adókedvezmény igénybevételéhez!

Jogosultság a családi járulékkedvezményre

A családi járulékkedvezmény összege a családi kedvezmény adóalappal, adóelőleg-alappal szemben nem érvényesített részének a 15 százaléka, de legfeljebb a társadalombiztosítási járulék összege.

A családi járulékkedvezményt a munkáltató, kifizető automatikusan figyelembe veszi, ha a családi kedvezmény érvényesítéséről nyilatkozik. Azonban kérhető, hogy járulékkedvezményt a munkáltató, kifizető ne érvényesítse, és a családi kedvezményre jogosító keretből csak azt az összeget számolja el, ami a személyi jövedelemadó előlegének terhére érvényesíthető.

Tehát ha nem szeretné, hogy az adóelőleg nullázását követően a fennmaradt kedvezményt a munkáltató a járulékbefizetés terhére érvényesítse, akkor a I/4-es pontban jelölni kell egy X-szel!

Fontos, hogy ez a jelölés nem azonos azzal, hogy nem szeretne családi adókedvezményt érvényesíteni év közben. Ha nem szeretné kérni az adókedvezményt, akkor egyáltalán ne adjon le nyilatkozatot!

A családi kedvezmény összege:

A családi kedvezmény – az eltartottak számától függően – kedvezményezett eltartottanként és jogosultsági hónaponként

- egy eltartott esetén 66 670 forint,
- két eltartott esetén 133 330 forint,
- három vagy annál több eltartott esetén 220 000 forint

Fenti adatokat megadhatja bruttó összegben (az adóalpból érvényesítendő összegben, pl.: 220.000 Ft) vagy főben.

Családi adókedvezmény nyilatkozat módosítása:

Ha a nyilatkozatban közölt adatok megváltoznak, akkor köteles haladéktalanul új nyilatkozatot tenni – ezt a nyilatkozat I. Blokk jobb felső sarkában (Módosított nyilatkozat kódkönyvében) kell X-szel jelölni és az eltartott(ak) mellett meg kell adni a módosítás dátumát. Fontos, hogy ez a dátum a változás dátuma legyen, ne a gyermek(ek) születési ideje!

Nem kell új nyilatkozatot tenni, ha az adóévben a családi kedvezményt már a magzat után is érvényesítette, és a gyermek megszületik.

Ha év közben új munkáltatónál helyezkedik el és új nyilatkozatot tesz, az *nem számít módosított nyilatkozatnak!*

Továbbiakban arra szeretnénk felhívni a figyelmet, milyen teendők vannak a középiskolai tanulmányait befejező gyermek utáni családi adókedvezmény érvényesítése kapcsán!

Ahogy nőnek a gyermekek, úgy az igénybevétel feltételei is változhatnak. Ezért összegyűjtöttük egy csokorba, amit érdemes tudni, ha a gyermek továbbtanul.

A tanulói jogviszony végével, a családi kedvezmény tekintetében, megszűnik a gyermek kedvezményezett eltartotti státusza, ezért szükségessé válik a szülők által korábban leadott adóelőleg nyilatkozat módosítása.

A családi kedvezmény ugyanis azon gyermekek után jár, akik után családi pótlék (törvényileg családi pótlék = iskoláztatási támogatás) is.

Fontos kiemelni, hogy a családi pótlékre való jogosultságot kell vizsgálni, nem pedig azt, hogy valójában a családi pótlék mely szülőnek a számlájára érkezik.

Tehát, iskolás gyerek után az alábbi esetben nyílik meg a jogosultság a családi pótlékra:

- Tanköteles gyermekre tekintettel: Magyarországon a tankötelezettség annak a **tanévnek a végéig** tart, amelyben a tanuló a **16. életévét** betölti. A sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége meghosszabbítható annak a tanítási évnél a végéig, amelyben a 23. életévét betölti.
- Tankötelezettsége megszűnését követően azon gyermek után, aki köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben folytat tanulmányokat (középiskolában) mindaddig, míg eléri a **20.** (sajátos nevelési igényű gyermek esetén a 23.) életévében a **tanév utolsó napját**.

A leérettségizett gyermek esetében a tanév júniusban ér véget. Így **július 1-től nem jár családi pótlék és egyben családi adókedvezmény sem.**

FONTOS! Sikertelen érettségi vizsga esetén is megszűnik júniussal a kedvezményre való jogosultság.

Alap esetben az iskolák tételes listát szolgáltatnak a Magyar Államkincstárnak a jogosultság megszűnéséről, de alapvetően a szülőnek van jelentési kötelezettsége, nem az iskolának. Így javasoljuk, mindenképp győződjön meg arról, hogy a MÁK a szükséges értesítést megkapta-e!

Erről a változásról a kedvezmény igénybe vevőjének legkésőbb a júliusi bérszámfejtésig nyilatkozni kell a munkáltatójánál.

A munkáltató felé leadott nyilatkozat-módosítás azért különösen fontos, mert a jogalap nélkül érvényesített családi kedvezmény miatt a szülőnek az év végén adó befizetési különbözete lesz, továbbá adóbírságra is számíthat.

Júliusban a munkáltató felé egy új „módosító” nyilatkozat leadása szükséges, amelyen fel kell tüntetni a középiskolai tanulmányait befejező gyermeket, illetve az „Eltartotti minőség” mezőt „0” (mint kedvezménybe nem számítható) jelöléssel kell kitölteni VAGY csak leadni egy nyilatkozatot, melyben kéri a szülő, hogy az adott adóazonosító jellel rendelkező gyermeke után július 1-től ne érvényesítsék a családi adókedvezményt. *(kitöltési segédletünk között mindkettőre talál példát)*

Attól függően nyílnak meg a következő időszakokra a családi pótlék, ezáltal a családi adókedvezmény jogosultság ismét, hogy az érettségit, középiskolát befejezve a gyermek mely úton halad tovább.

Nézzük meg, milyen esetek fordulhatnak elő:

I. Szeptembertől felsőfokú tanulmányokat kezd a gyermek

A felsőfokú tanulmányokat folytató gyermek után (hallgató) nem jár családi pótlék és családi adókedvezmény sem.

E gyermek esetében nincs lehetőség további családi kedvezmény érvényesítésére.

Ellenben, ha van a családban olyan kisebb gyermek, aki után még jogosult a szülő családi pótlékra, akkor az egyetemista, főiskolás beleszámíthat a gyermekszámba, növelve a havi érvényesíthető kedvezmény mértékét (kivéve, ha önálló jövedelemmel rendelkezik, mert akkor egyáltalán nem lehet őt figyelembe venni). Ebben az esetben a júliusban leadott nyilatkozatot szeptemberben ismét módosítani szükséges.

Magánszemély teendője a munkáltatója felé:

- **Július** hónapban módosító családi adókedvezmény nyilatkozat, amelyen az érintett gyermek eltartotti minőség kódja „0” lesz vagy csak a testvér szerepel már a módosított nyilatkozaton.
- **Szeptemberben** újabb nyilatkozat leadása, amelyen a felsőfokú tanulmányokat folytató gyermek eltartotti minőségkódja „2” kód (a kisebb gyermek, kedvezményezett eltartott „1” kód jelöléssel).

Ez második nyilatkozat, mindenképp csak szeptember hónapra vonatkozó kezdettel adható le, még akkor is, ha a szülő már júliusban is arra számított, hogy gyermeke biztosan továbbtanul.

A felsőoktatásban továbbtanuló gyermek visszamenőleg júliusban és augusztusban is létszámba beszámíthatónak minősül, ami hatással van a kedvezmény mértékére.

Teendő adóbevalláskor:

A **júliusi és augusztusi** hónapokra járó kedvezmény különbözet visszaigényelhető a következő évi adóbevallásban.

Ezen hónapokra csak visszamenőleg lehet érvényesíteni a kedvezményt a képző intézmény által kiadott igazolás alapján, ezért ezt az igényt az adóbevallásban lehet legkorábban érvényesíteni, így a munkáltató felé ezen időszokról már nem lehet nyilatkozatot tenni.

II. Szeptembertől középiskolában tanul tovább a gyermek

Azok a középiskolát végzők, akik a nyári szünetet követően ismét közoktatási intézmény nappali tagozatán folytatnak tanulmányokat, (pl.: érettségi birtokában szakmai képzés) ismét jogosulttá válnak az iskoláztatási támogatásra vagy más néven családi pótlékra annak a tanévnek a végéig, amelyben betöltik a 20. (sajátos nevelési igényű gyermek esetén a 23.) életévüket. A családi kedvezmény igényt ebben az esetben, szeptemberben újból be kell nyújtani a foglalkoztatóhoz. Illetve július és augusztus hónapokra visszamenőleg is érvényesíthető lesz az év végi adóbevallás elkészítésekor a kedvezmény.

Magánszemély teendője a munkáltatója felé:

- **Július** hónapban módosított családi adókedvezmény nyilatkozat, amelyen az érintett gyermek eltartotti minőség kódja „0” lesz vagy csak a testvér szerepel már a módosított nyilatkozaton.
- **Szeptember** hónapra újabb módosított nyilatkozat kitöltése szükséges, amelyen az érintett gyermek eltartotti minőség kódja „1” lesz. (kedvezményezett eltartott)

Teendő a Családtámogatási kifizető felé:

Szeptembertől a családi pótlékot ismételtlen igényelni kell, mert az nem jár automatikusan. Az igényléshez iskolalátogatási igazolás csatolása szükséges.

Teendő adóbevalláskor:

Az adóbevallásnál a július-augusztus hónapra visszamenőleg igényelhető adókedvezmény a következő év **május 20-ig**. A tervezetben a július és augusztus hónapok nem fognak automatikusan megjelenni, így azoknál a jogosultságot felül kell írnia a magánszemélynek.

III. Nem tanul tovább a gyermek

Amennyiben a középiskolát elvégzett gyermek tovább nem folytat tanulmányokat, úgy **júliustól** családi pótlékra és a családi adókedvezményre utána a szülő már nem lesz jogosult.

Magánszemély teendője a munkáltatója felé:

Július hónapban módosított, családi adókedvezmény nyilatkozat, amelyen az érintett gyermek eltartotti minőség kódja „0” lesz, vagy nyilatkozzon, hogy nem kéri rá az adókedvezmény érvényesítését.

Bár a tanulói jogviszonya a gyermeknek megszűnik június hónapban, a középiskolában kiadott diákigazolvány október 31-éig érvényes. Ezáltal az egészségügyi szolgáltatási jogosultság október 31-től számított további 45 napig rendezettnek számít.

Amennyiben a 45. nap után sem tanulói, sem biztosított jogviszonya (munkaviszony) nem áll fenn, **december 16-ától** egészségügyi szolgáltatási járulékot kell fizetnie, hogy egészségügyi ellátásra legyen jogosult. A NAV automatikusan írja elő a fizetési kötelezettséget és erről tájékoztatja a fiatalt.

Az egészségügyi szolgáltatási járulékot a magánszemély helyett más személy is megfizetheti, ehhez azonban a NAV jóváhagyása szükséges.

További információk az egészségügyi szolgáltatási járulékról elérhetőek a NEAK honlapján: [Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő - Egészségügyi szolgáltatási járulékfizetés \(gov.hu\)](#)